

Oratori de Sant Antoni Abat

Balsareny

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sector central del terme municipal
Emplaçament Carretera de servei lateral a l'Eix del Llobregat (C-1411z), al km. 48,2 pista asfaltada direcció NE 300 m, en el trencall que puja al castell.
Alçada: 365

Coordenades:

Latitud: 41.87357
Longitud: 1.8799
UTM Est (X): 407052
UTM Nord (Y): 4636345

Classificació

Número de fitxa 08018 - 296
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Privada
Titular: 08018A009090120000DI
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dv., 21/10/2022 - 15:47

Descripció

Oratori construït a la dècada de 1940 i dedicat a sant Antoni Abat, emplaçat a la cruïlla del camí actual que puja cap al castell de Balsareny i que es coneix com la Pujada de Sant Antoni. Sobre una grada formada per dos graons de pedra quadrats s'aixeca una columna de secció quadrada i, al seu damunt, una fornícula quadrada, coberta amb una llosa en forma de teulada. A l'interior hi ha un plafó ceràmic modern de sant Antoni Abat que queda tancat per una reixa de ferro.

Observacions:

Informació facilitada per Jaume Rabeya i Ramon Carreté

Història

Sant Antoni Abat, dit popularment del porquet perquè sol representar-se amb l'atribut d'aquest animal, era el patró dels animals domèstics, especialment del porcí i el bestiar de peu rodó. Ja des del segle XV va assumir el patronatge dels gremis de llogaters de mules, traginers i bastaixos de ribera. El dia de la seva festivitat, el 17 de gener, no només els traginers i carreters portaven a beneir les seves cavalleries, també ho feien els pagesos i ramaders en general. A Balsareny el gremi de traginers i carreteres que organitzava la festa ja funcionava al final del segle XIX, abans de 1897.

Tanmateix, aquest oratori és modern i data de la dècada de 1940, quan després de la Guerra Civil es va potenciar de nou la festa de Sant Antoni Abat que ara coneixem com la Festa dels Traginers. La persona que va impulsar la construcció de l'oratori fou Llorenç Planas Vilella, molt vinculat a l'organització de la festa i promotor també de l'Associació d'Amics del Castell. El cert és que l'any 1949 l'oratori ja hi era i el camí que anava cap al castell es coneixia com a "Pujada de Sant Antoni" (Soler, 1989: 44). L'any 1963 arran d'un greu accident l'autoritat va prohibir la celebració de la cursa de cavalls de la Festa dels Traginers que es feia a la mateixa carretera, i el 1964 va començar a fer-se en aquest indret, a la pujada del castell.

En el transcurs dels anys l'oratori ha estat malmès i reparat en dues ocasions. La primera vegada per un accident de tractor i la segona per un cotxe. Entorn de 1997 es va encarregar a Breda un nou plafó de sant Antoni.

Bibliografia

SOLER CASTELLA, Francesc (1989-91). *Pàgines viscudes*. Cercle Cultural de Balsareny; Ajuntament de Balsareny. Volum III, p. 42-44.

